

Velký státní znak

Dalo by se říci, že velký státní znak je nejpoužívanějším státním symbolem vůbec. Je umístěn na všech veřejných budovách, radnicích, úřadech atd. Symbolizuje státní moc.

Velký státní znak je tvořen štítem se čtyřmi poli. Jednotlivá pole symbolizují historická území České republiky - Čechy, Moravu a Slezsko, čtvrté pole pak republiku jako celek. V prvním a čtvrtém poli je vyobrazen stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou zbrojí a zlatou korunou. Ve druhém poli je na modrém podkladu umístěna červeno-stříbrně šachovaná moravská orlice se zlatou korunou. Ve třetím poli se na zlatém podkladu nachází černá slezská orlice s červenou zbrojí a zlatou korunou, ozdobená stříbrným půlměsícem zakončeným jetelovými listy a uprostřed vybíhajícím křížkem.

Malý státní znak

Malý státní znak je jednodušší formou velkého státního znaku.

S malým státním znakem se setkáváme méně často než s velkým státním znakem. Používá se především na razítkách a v korespondenci státních institucí.

Malý státní znak tvarem připomíná štít, zakončený dole špičkou.

Je tvořen jediným polem, na němž je umístěn na červeném podkladu stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou zbrojí a zlatou korunou.

Státní vlajka

Státní vlajka se skládá z horního bílého pruhu a dolního červeného pruhu, do nichž je vsunut žerďový modrý klín. Červená barva je vždy dole a bílá nahoře (používá se označení dole krev, nahoře mléko). Poměr šířky k délce je 2:3. Modrý klín zasahuje do poloviny šířky vlajky. Visí-li vlajka svisle, pak je bílý pruh vlevo a červený vpravo, modrý je vždy nahoře. Užití barvy jsou národními barvami České republiky.

Pravidla pro vyvěšování státní vlajky:

- jako státní symbol se vlajka vyvěšuje při významných státních událostech, na veřejných institucích vlaje většinou po celý rok;
- když visí kolmo dolů, modrý klín je vždy nahoře a bílá strana vlajky musí být vždy za každou cenu z pohledu zepředu vlevo - toto je velmi důležité, občas se stane trapná situace, že je vlajka vyvěšena špatně;
- když vlaje volně na stožáru spolu s další vlajkou (např. EU, městskou), musí být vždy při pohledu zepředu po pravé straně (na čestném místě);
- když jsou umístěny tři vlajky, vlaje státní vlajka vždy uprostřed (na čestném místě).

Státní barvy

Státní barvy jsou bílá, červená a modrá v uvedeném pořadí.

Ze státních barev se skládá státní vlajka.

Tomuto zobrazení se odborně říká TRIKOLORA.

Prezidentská standarta

Vlajka prezidenta republiky je čtvercového tvaru. Na bílém podkladu, olemovaném okrajem z bílých, červených a modrých plamének, je umístěn velký státní znak, pod kterým je na červené stužce podložené žlutými lipovými ratolestmi bílý nápis PRAVDA VÍTĚZÍ.

Státní strom – lípa

Lípa srdčitá (malolistá) - *Tilia cordata*

Lípa, náš národní strom. Tento titul získala patrně díky kvalitě svého dřeva. Lipové dřevo provázelo a ještě stále provází naše životy. Dříve se z něj vyráběly velmi kvalitní hudební nástroje, nábytek...

Podle pověsti právě lípy osídlovali spravedliví a dobří duchové. Lidé je pak vyhledávali, aby se pod nimi schovali před bouřkou v domnění, že do nich díky dobrým duchům neuhodí blesk.

Lípa patří mezi listnaté opadavé stromy. Většinou se jedná o velmi statné, urostlé stromy, vysoké až 30 m nebo příležitostně i více. Vyznačují se vysoko klenutou, upravenou korunou.

Státní hymna České republiky

Státní hymna je snad nejznámějším českým symbolem, vedle české vlajky.

Státní hymnu tvoří první sloka písně Františka Škroupa na slova Josefa Kajetána Tyla "Kde domov můj?". Je hrána při slavnostních příležitostech, státních svátcích, sportovních utkáních apod.

Píseň Kde domov můj? zazněla poprvé v Tylově hře Fidlovačka aneb Žádný hněv a žádná rvačka.

Text k písni napsal Josef Kajetán Tyl a hudbu složil František Škroup.

Pro zopakování textu hymny složte slova státní hymny z rozšířovaných částí (viz dále).

Kde domov můj? ³⁾
(Fr. Škroup-J.K.Tyl)

Mírně

1 Kde domov můj? kde domov můj? Voda hu - či po la -
2 Kde domov můj? kde domov můj? V kraji zna - li bo - hu -

1 ci - nach, bo - ty su - mi po - ska - li - nach, v sa - de
2 mi - lém, eu - se ú - tře vítě - je či - lém, my - sl

1 stkví - se ja - ra květ, zemský ráj - to na po -
2 ja - - snouznika zdar, a tu sí - lu vzdo - ru

1 bleš, a to jest ta krá - sná se - mě, se - mě
2 zmar? To je Če - chů sla - vné plé - mě, me - zl

1 Če - ská, do - mov můj, ze - mě Če - ská, do - mov můj
2 Če - chy do - mov můj, ne - zl Če - chy do - mov můj

"Píseň ze zpěvohry „FIDLOVAČKA“ z r. 1834.

Státní pečeť

Státní pečeť tvoří velký státní znak podložený lipovými ratolestmi. Okolo je vepsán nápis ČESKÁ REPUBLIKA.

Státní pečeť se používá ke stvrzování důležitých listin.

Pečetidlo státní pečeti uchovává prezident republiky.

Části státní hymny k rozstříhání

Kde domov

jara květ,

můj, kde

zemský ráj

domov můj,

to napohled,

voda hučí

a to je

po lučinách,

ta krásná země,

bory šumí

země **Česká**,

po skalinách,

domov můj,

v sadě

země **Česká**,

skví se

domov můj.

Královské korunovační klenoty

Svatováclavská koruna

Svatováclavská koruna - klenot zhotovený ze zlata, zdobený drahými kameny a perlami - je v korunovačním souboru nejstarší. Váží téměř dva a půl kilogramu. Ke své korunovaci v roce 1347 ji dal zhotovit Karel IV., poté ji věnoval prvnímu patronu země sv. Václavovi a zanechal ji, jako korunu státní, ke korunovaci dalších českých králů.

Královské žezlo

Žezlo, symbol moci panovníka, je zhotovené ze zlata, je zdobeno čtyřmi safíry, pěti spinely a šedesáti dvěma perlami. Sestává z několika rozdílně tvarovaných částí spojených prstenci, v místě rukojeti zvýrazněnými řadou perel. Celou plochu všech dílů pokrývá jemný dekor s převládajícím motivem vinných úponků, lístků nebo květů. Výpravná hlavice žezla je vytvořena na způsob jakéhosi květu.

Jablko, zhotovené ze zlata, sestává ze dvou zploštělých polokoulí spojených ozdobným prstencem a završených poměrně velkým křížkem. Na kruhu pod křížem je nápis *DOMINE, IN VIRTUTE TUA LETABITUR REX ET SUPER SALUTARE TUAM EXULTABIT.* (Hospodine, z tvé moci raduje se král a z pomoci tvé jásá.)

Jablko symbolizuje moc a vládu nad světem (koule je symbolem univerzální vlády), kterou vykonává křesťanský panovník (kříž).

Korunovační plášť, uchovávaný na Pražském hradě, je zhotoven z luxusní hedvábné tkaniny zvané zlatohlav. Vzor látky tvoří hedvábná nit obtočená plochým zlatým drátkem. Plášť je polokruhový, bez rukávů, vzadu prodloužený do vlečky. Po celém obvodu je lemován hermelínem - zimní bílou kožešinou hranostaje - pro svou vzácnost mnohdy považovaným za kožešinu králů.

